

ÅRSPLAN

MELSOMVIK – BARNEHAGENE

TREKANTEN BARNEHAGE

BARNAS HUS BARNEHAGE

INNHOLD

1.	fakta om barnehagen	4
2.	hva er en årsplan	4
3.	barnehagenes overordnede mål	5
	lov om barnehager - §1. formål (2017):	5
	forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017) – kapittel 1 barnehagens verdigrunnlag	5
4.	barnehagens innhold	5
	barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg	6
	barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
	barnehagen skal fremme danning	8
	barnehagen skal fremme læring	9
	barnehagen skal ha et godt psykososialt barnehagemiljø	10
	barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	11
	barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	12
	barnehagens arbeid med samisk kultur	13
	barnehagens arbeid med mangfold	13
5.	spesielle innsatsområder for vår barnehage	14
6.	tenk sammen	16
7.	medvirkning i planleggingsarbeidet	17
	barneperspektivet	17
	foreldreperspektivet	17
8.	planlegging, vurdering og dokumentasjon og progresjon	19
9.	overganger	21
	ny i barnehagen	21
	overganger innad i barnehagen	22
	overgang barnehage - skole	23
10.	viktige datoer og merkedager	24

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

TREKANTEN BARNEHAGE

Fjellyveien 2

917 45 429

Krabba: 909 17 712

Sjøstjerna: 409 13 123

lena.lavergren@sandefjord.kommune.no

www.sandefjord.kommune

BARNAS HUS BARNEHAGE

Solnesveien 6

917 45 429

Skipper: 469 37 668

Los: 986 92 271

lena.lavergren@sandefjord.kommune.no

www.sandefjord.kommune

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

FORORD

Inkluderende praksis som grunnlag for å skape et trygt og godt barnehagemiljø for alle barn

Barnehagen skal være en arena som ivaretar og inkluderer alle barn, uavhengig av språk, kjønn, etnisk bakgrunn, seksuell orientering og fysiske eller kognitive forskjeller. Alle barn er likeverdige og alle barn skal få like muligheter til å utvikle seg gjennom lek, utforskning, omsorg, læring og danning. Dette krever et kompetent barnehagepersonell som er tett på barna, som har god kjennskap og kunnskap om barns utvikling og barndom i et nåtids- perspektiv. Det krever at alle som jobber med barn rustes i møte med hverdagens behov. Gode barnehager som løfter alle barn uavhengig av bakgrunn, er de viktigste bidragene for å skape et samfunn med små forskjeller og like muligheter for alle. Skal vi sikre at vi klarer å inkludere alle barn må vi jobbe for at alle barnehager har inkluderende praksis.

Det er viktig å jobbe aktivt med inkluderende praksis i barnehagen av flere grunner. Vi skal sikre at vi fremmer et barnehagemiljø der alle barn føler seg verdsatt og akseptert uavhengig av bakgrunn, evner eller ferdigheter. Dette bidrar til å skape et trygt og positivt leke- og læringsmiljø som støtter barnas utvikling og trivsel. I tillegg fremmer inkluderende praksis sosialt samspill og empati blant barna, som er viktige ferdigheter å utvikle tidlig i livet. Samtidig gir en barnehage preget av inkluderende praksis en læringsarena hvor barn opplever respekt for mangfold og ulikheter, noe som senere i livet bidrar til å bygge et inkluderende og demokratisk samfunn.

Skal vi lykkes med inkluderende praksis må vi også lykkes med å integrere den spesialpedagogiske praksisen inn i barnehagens fellesskap. Inkluderende spesialpedagogisk praksis legger vekt på å skape et læringsmiljø som er tilgjengelig for alle barn, uavhengig av deres individuelle behov eller ferdigheter. Dette innebærer en forståelse for at alle barn er unike og lærer på forskjellige måter, og at tidlig intervensjon og støtte kan ha en betydelig positiv effekt på barns utvikling og danning.

Inkluderende spesialpedagogisk praksis handler ikke bare om tilrettelegging og støtte for barn med særskilte behov, men om å skape et læringsmiljø der hvert barn får mulighet til å oppnå sitt fulle potensial. Dette krever en kontinuerlig innsats for å reflektere over og forbedre praksis, i samarbeid med hele barnehagen, i seksjonen og på tvers av kommunalområdet vårt.

Sammen med skole og PPT jobber barnehagene med å utarbeide tiltak som skal bidra med et varig kompetanseløft innenfor det spesialpedagogiske feltet og sikre at våre ansatte har tilstrekkelig kompetanse tett på barna og elevene for å kunne forebygge, fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert barn og elever med behov for særskilt tilrettelegging. Dette arbeidet kalles Kompetanseløftet og er et tiltak for ledere og ansatte i barnehager, skoler og PPT og skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna som har behov for det. Målet er at alle barn og unge opplever et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole.

Vennlig hilsen

Annemarte Meland Bekkevold
Seksjonsleder barnehage

«Det handler om å leke»
Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

1. FAKTA OM BARNEHAGEN

Melsomvik – barnehagene er to av Sandefjords 22 kommunale barnehager. Trekanten barnehage ble stiftet i 1989 og Barnas Hus barnehage i 1991.

Trekanten barnehage er et småbarnshus for 21 barn i alderen 0 – 3 år. Barna er fordelt på 2 avdelinger; Krabba og Sjøstjerna. Barna som begynner her, vil automatisk få plass på Barnas Hus fra august det året de fyller 3 år.

Barnas Hus er et storbarnshus for 48 barn i alderen 3 – 6 år. Barna er fordelt på 2 avdelinger kalt Los og Skipper.

Barnehagenes åpningstid er fra kl. 07.00 – 16.30.

Melsomvik ligger 15 km nord for Sandefjord sentrum og ca. 3 km fra Stokke sentrum. Melsomvik barnehagene ligger idyllisk til innerst i Melsomvikbukta, med skog som nærmeste nabo. Det er ca. 700 meter mellom barnehagene.

Vårt nærmiljø byr på mange ulike aktiviteter. Melsomskogen med lavvo, der er det også en fin utsiktsplass der vi kan skue utover Melsomvikbukta og kyststien. Vi har jettegryter, vikinggraver og ridderveier i nær omkrets. Vi har også turer til Melsom videregående skole, der er det både kuer, kalver, sauer og lam, hester er det også. Av og til besøker vi biblioteket i Stokke sentrum, dit kjører vi som regel buss.

2. HVA ER EN ÅRSPLAN

Årsplanen skal vise hvordan den enkelte barnehage vil omsette rammeplanens formål og innhold og eiers lokale tilpasning til pedagogisk praksis.

Årsplaner i Sandefjords kommunale barnehager bygger på:

- Lov om barnehager (2017)
- Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)
- FN' bærekraftsmål 3 og 4; God helse og livskvalitet og God utdanning
- Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune
- Standard for tilvenning i Sandefjord kommune
- Plan for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø i Sandefjord kommune
- Tenk sammen i Sandefjord kommune
- Forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager

Teksten i de blå boksene der ikke annet er referert viser til *Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver*.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

3. BARNEHAGENES OVERORDNEDE MÅL

Barnehagenes overordnede mål er styrt av nasjonale mål formulert i lov om barnehager og rammeplan for barnehager.

LOV OM BARNEHAGER - §1. FORMÅL (2017):

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

[Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

FORSKRIFT OM RAMMEPLAN FOR BARNEHAGENS INNHOLD OG OPPGAVER (2017) – KAPITTEL 1 BARNEHAGENS VERDIGRUNNLAG

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.

[Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver - Lovdata](#)

4. BARNEHAGENS INNHOLD

Rammeplanen sier at barnehagenes årsplan blant annet skal vise hvordan barnehagen jobber med omsorg, lek, danning og læring, og i våre barnehager velger vi også å ta med rammeplanens fokus på å fremme vennskap og fellesskap, samt kommunikasjon og språk.

Rammeplanens fagområder med hva barnehagen skal bidra til og hva personalet skal, er underlag for hvordan barnehagene planlegger arbeid med barnehagens innhold.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR OMSORG

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehage skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandling.

I Melsomvik – barnehagene er målet å skape et trygt, varmt og støttende miljø hvor barna føler seg sett, hørt og anerkjent, og at vi har felles forståelse for barnas behov og utvikling.

Vi tar utgangspunkt i at omsorg er et begrep som henger tett sammen med personalets væremåte og som forplikter oss til å tone oss inn på barnas følelsesmessige behov. Vi skal være profesjonelle omsorgsmodeller som anerkjenner og yter god omsorg for alle barn. Det viktige er at den som mottar omsorg selv opplever handlingen som omsorg.

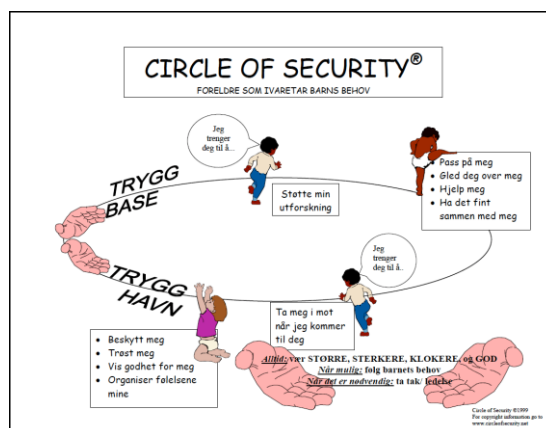
I Melsomvik – barnehagene ivaretar vi barnas behov for omsorg ved å:

- være fysisk og psykisk tilgjengelig for barn og å være trygge baser for barn som trenger oss.
- tilrettelegge for en god og trygg start i barnehagen gjennom å ha faste tilknytningspersoner som er nær barnet den første tiden.
- være nær i omsorgen, men også gi mulighet for avstand ved at barna veiledes ut mot andre.
- la barna få bruke egne overgangsobjekter i barnehagen for å skape en trygg overgang mellom barnehage og hjem.
- møte alle barn og foreldre ved å si hei og bruke barnets navn.
- være aktive og interesserte, som viser interesse for det barnet er opptatt av gjennom blikk, språk og kroppsspråk.
- være bevisste på hvordan vi møter barnet i relasjonen. Vi skal være sensitive og varme som anerkjenner alle barnets følelser. Vi skal hjelpe barnet å sette ord på følelsene sine, trøste og være sammen med de i følelsene sine.
- oppmuntre barna til å være omsorgsfulle mot hverandre ved å sette ord på positive handlinger barna gjør.
- være bevisst på at vi er gode rollemodeller for barn i arbeidet med inkludering og fellesskap. Dersom barn opplever krenkelser eller mobbing skal vi håndtere, stoppe og følge opp dette ut ifra *Plan for et godt psykososialt barnehagemiljø i Sandefjord kommune.*
- utvikle vår kunnskap om relasjoner ved å delta i refleksjoner på avdelingsmøter, ha erfaringsdeling og delta på ulike kurs/foredrag som blir tilbudt.

Sandefjord kommune sine barnehager tar utgangspunkt i *Trygghetssirkelen* i sin standard for tilvenning i barnehager. Denne er et nyttig verktøy i arbeidet med å reflektere over egen praksis.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

BARNEHAGEN SKAL IVARETA BARNAS BEHOV FOR LEK

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek- alene og sammen med andre.

I Melsomvik – barnehagene er målet at barna opplever et inkluderende, spennende, lystbetont og meningsfylt miljø for lek og læring.

Gjennom gode lekemiljøer jobber vi for å fremme og utvikle leken. Leken kjennetegnes av at den er lystbetont, indremotivert, kreativ, den preges av gjentakelser og den bidrar til læring og utvikling. Det er i leken at barn utvikler sin sosiale kompetanse. De barna som mangler lekekompetanse og som har utfordringer med språket – og kommunikasjonsferdigheter, står i fare for å falle utenfor leken og fellesskapet. Det blir derfor avgjørende at de ansatte i barnehagen legger til rette for at alle barn får positive erfaringer og mestringsopplevelser i leken.

I Melsomvik – barnehagene ivaretar vi barnas behov for lek ved å:

- tilrettelegge det fysiske miljøet ute og inne slik at det stimulerer til variert lek.
- følge opp Sandefjord kommunes satsning på FLEKS – fysisk lek i barnehagen. Dette skal være synlig i barnehagens planer og aktiviteter.
- være der barna er, og ha fokus på at alle har noen å leke med.
- gi tid og rom til lek som et viktig ledd i en pedagogisk hverdag, og bidra til verdifull relasjonsbygging mellom barn – barn, og barn – ansatte.
- delta, være deltakende, men vite forskjell på når vi skal bryte inn og når vi ikke skal bryte inn i leken.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

- legge til rette for ulike utfordringer basert på det enkelte barnets premisser fordi barns lek utvikler seg i takt med barnets utvikling.
- utvikle et felles *språk* når vi snakker om lek slik at vi vet når og hvordan vi skal verne, utvikle og støtte leken til barna.
- hjelpe barn å sette ord på å tolke det som skjer rundt dem i leken.
- starte prosjekter ut ifra det som barna er opptatt av for å skape felles opplevelser som igjen skaper felles muligheter for lek.
- bruke naturen aktivt som lekearena.
- utvikle vår kunnskap om lek, lekemiljøer, og voksenrollen i lek ved hjelp av faglitteratur og gjennom å systematisk reflektere over egen praksis ut ifra *Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehage tilbud i Sandefjord kommune*.

BARNEHAGEN SKAL FREMME DANNING

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

I Melsomvik – barnehagene er målet å støtte barnas utvikling av kunnskap, ferdigheter, verdier og holdninger gjennom utforskning.

Danningsprosessen knyttes til evnen å reflektere over seg selv, egne holdninger og væremåter. Danning har både et her – og nå perspektiv og et fremtidsperspektiv. Det handler om å ta ansvar for seg selv, for andre og for miljøet, og å omsette ordene til handling. Danning handler om møtene mellom oss som mennesker. Det er i samhandlingen med andre at barna utvikler sin identitet, selvfølelse og sin følelse av betydning. Danningsperspektivet skal vise barn at de har en stemme og at de blir lyttet til. Det å bli seg selv, og å gjøre seg selv synlig for seg selv og andre, er en livslang prosess.

I Melsomvik – barnehagene fremmer vi danning ved å:

- lage felles rammer i hverdagen med blant annet samlinger, rutiner for påkledning etc.
- skape felles opplevelser med utgangspunkt i prosjekter ut ifra barnas egne interesser.
- være vennlige, men også bestemte inn i relasjonen med barn.
- anerkjenne barns følelser og veilede de i ulike situasjoner.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

- systematisk reflektere over hva det vil si å være en anerkjennende voksen med evne til å metallisere. Å metallisere er å se seg selv utenifra og den andre innenfra og kunne trekke mening ut av det.
- gi barna erfaringer med å være del av et sosialt fellesskap. Dette betyr å vente på tur, dele, ta hensyn til hverandre, lytte til andre og gi uttrykk for egne meninger. Noen ganger har vi fokus på et barn i samling, men opplevelsen er felles. Vi skal høre alle barns *stemmer*, også de som ikke blir uttrykt verbalt.
- lære barn at det er mange måter å reagere på. Følelser er greit, men ikke alle handlinger.
- la barna delta i hverdagen i ulike gjøremål som påkledning, hente mat etc. Her kan de få mestring og utfordringer etter alder og evne.
- støtte barn i det de klarer og mestrer. Vi anerkjenner det de gjør, og vi gir tydelige tilbakemeldinger med utgangspunkt i ferdigheter og styrker. Dette kjennetegner det å være autoritative voksne.

BARNEHAGEN SKAL FREMME LÆRING

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

I Melsomvik – barnehagene er målet å legge grunnlaget for barnas utvikling og læring gjennom lek.

Vi ser på læring som noe som skjer i det daglige samspillet med andre gjennom hele dagen og i alle situasjoner. I barnehagen er læring nært knyttet til omsorg, lek og danning hvor barns medvirkning er en sentral faktor. Barn er sosiale aktører som selv bidrar til egen og andres læring gjennom lek og samhandling med jevnaldrende. Barn lærer med hele seg; - ved bruk av kropp og sanser, gjennom lek, erfaring, interesse, utforskning og mestring. Læring handler om vår evne til å ta vare på våre erfaringer og anvende disse i framtidige sammenhenger. Barnas undring må møtes på en utforskende og utfordrende måte slik at de kan strekke seg etter nye mål, samtidig som de opplever mestring. Progresjon i barns læring forutsetter at voksne har grunnleggende kunnskap om barns utvikling og god kjennskap til det enkelte barnet.

I Melsomvik – barnehagene fremmer vi læring ved å:

- gi barna utfordringer, støtte og bekreftelse på at de prøver i hverdagssituasjoner og i planlagte aktiviteter. På samme tid skal vi gi de tid og mulighet for å observere og gjøre seg nye erfaringer.
- undre oss, og å utforske sammen med barna i spontane aktiviteter eller gjennom ulike prosjekter ute og inne.
- filosofere og sette ord på opplevelser sammen med barna.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

- skape læringsglede ved å anerkjenne og glede oss sammen med barnet. Vi skal støtte og oppmuntre barna til å mestre. Gode mestringsopplevelser er med på å skape et positivt selvbilde.
- la barna finne egne svar. Å lære er ikke bare fasiter, men også fantasi. Dette gjør vi ved å være bevisste på å stille åpne spørsmål som innbyr til undring og utforsking.
- bruke skogen som leke- og læringsarena. Her ligger det naturlig til rette for utfordringer ut ifra sitt eget ståsted.
- la barna utforske og bruke nysgjerrigheten sin i naturen. Dette krever at vi er engasjerte og vet når vi skal lede, gå ved siden av, eller gå litt etter.
- gi barna erfaringer med forandringer i naturen gjennom årstider som gir en gryende kjennskap til livets syklus. Vi skal gi barna mange varierte naturopplevelser ved å være ute i all slags vær. De skal få erfaring med, og kjennskap til småkryp, planter, fugler og dyr.
- la barna få erfaringer med å bruke ulike estetiske virkemidler og materialer.
- la barna få oppleve og lære ved å bruke alle sansene.
- kontinuerlig reflektere over vår egen praksis som rollemodeller i barns læringsprosesser.

BARNEHAGEN SKAL HA ET GODT PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

Barnehagens ansvar å legge til rette for å sikre at alle barn i barnehagen har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø er tydelig uttrykt og presisert i barnehageloven fra 2021. Dette innebærer nulltoleranse for krenkelser og å drive forebyggende arbeid §41), plikt til å sikre at barnehagebarn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (§42-aktivitetsplikten) samt skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn (§43). (lov om barnehager, 2017.)

I Melsomvik – barnehagene er målet å sikre at alle barn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

Et godt psykososialt miljø er avgjørende for barns læring og trivsel. Mobbing og krenkelser i barnehagen kan være vanskelig å avdekke, men forskning viser at et bevisst personale som har høy relasjonskompetanse evner i stor grad både å avdekke og forebygge mobbing.

Begynnende mobbing og utestengelse i barnehagen kan arte seg som erting, utestengelse i lek, latterliggjøring ol. Vi kaller det mobbing når det foregår over tid. Barnehagens ansatte har nulltoleranse for slik atferd, og tar det på alvor også før det omtales som mobbing.

Barnehageloven § 41-43 stiller klare forventninger til barnehagens forpliktelser til å skape et trygt og godt psykososialt læringsmiljø for barn. Barnehagen skal være en helsefremmende og forebyggende arena og skal handle raskt og ta de grep som er nødvendige for å forhindre og stoppe mobbing og mobbelignende atferd. Barnas trivsel er voksnes ansvar!

I Melsomvik – barnehagene ivaretar vi plikten til å ha et godt psykososialt barnehagemiljø ved å:

- arbeide systematisk og kontinuerlig med miljøet og kulturen i barnehagen.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

- ha en tydelig ledelse som følger opp arbeidet både med forebygging og oppfølging.
- bruke tid i personalgruppen på refleksjon rundt barnehagens samfunnsmandat og den enkelte ansattes ansvar.
- ha foreldre som snakker positivt hjemme om barnehagen, de ansatte og alle barna i barnehagen.
- foreta en skriftliggjøring av tiltak på individ, gruppe og organisasjonsnivå.
- informere og samarbeide med foreldre og har samtaler med de involverte barna.
- bruke barnehagens retningslinjer for grensesetting.
- ha kunnskap om temaet og er bevisste på at barns trivsel er de voksnes ansvar.
- sørge for opplæring av nyansatte.

BARNEHAGEN SKAL FREMME VENNSKAP OG FELLESSKAP

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal legge aktivt til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og de å ta hensyn til andres behov.

I Melsomvik – barnehagene er målet å skape et inkluderende miljø der alle barn føler seg verdsatt og respektert.

Barnehagen er en viktig arena for å skape vennskap, fellesskap og gi mulighet for å inkludere alle. Å ha noe å være sammen om, skaper trygghet og tilhørighet. Samtidig gir det grobunn for lek, glede, mestring, lyst, samarbeid og vennskap. Barnehagene skal gi barna felles erfaringer og synliggjøre verdien som ligger i det å være en del av et fellesskap. Fellesskapet forbereder barna på delaktighet i det samfunnet de er en del av. Vi ønsker å være barnehager som har fokus på muligheter og styrker hos det enkelte barnet. Gode verdier og holdninger skal gjenspeiles i våre handlinger gjennom hele barnehagehverdagen. For å kunne være deltaker i dette samspillet er sosial kompetanse en forutsetning. Vi forstår sosial kompetanse som den evnen vi har til å samhandle positivt med andre mennesker. Vi ønsker at alle barn skal føle seg verdsatt og respektert. I barnehagene består barnegruppene av barn med ulik alder, ulikt kjønn, ulik utvikling, ulike familiekulturer, ulike språk og fra ulike religiøse og etniske grupper. Dette mangfoldet må vi ta hensyn til, og jobbe med, slik at vi synliggjør at hvert enkelt barn har sin egenverdi i bare det å være seg selv.

I Melsomvik – barnehagene fremmer vi vennskap og fellesskap ved å:

- legge til rette for mye tid til lek.
- skape ulike lekemiljøer slik at alle har mulighet til å finne sin plass.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

- gi barna felles opplevelser gjennom små og store prosjekter. Disse prosjektene tar utgangspunkt i det barna er opptatt av. Felles fokus skaper rammer som gir gode muligheter til å få gode fellesskap.
- stille spørsmål og innby til undring ved å bruke spørsmål med hva, hvordan, hvem og hvilken.
- være tålmodige og la barna være i prosjekter og lek over lengre tid. Gjentakelser gir grobunn for forståelse, mestring og utvikling av en sunn selvfølelse.
- lære å akseptere og respektere ulikheter, både meninger, tanker og følelser. Vi bruker mangfoldet på avdelingen som en ressurs.
- oppmuntre barn til å hjelpe hverandre og anerkjenne initiativene deres. Solidaritetsarbeid starter på avdelingen.
- jobbe med tidlig innsats ved at også de minste lærer å sette ord på og akseptere følelser, si stopp og sette egne grenser. Dette er en arbeidsmetode som vi ser kan forebygge krenkelser, mobbing og utjevne sosiale forskjeller. Innholdet og planer for dette arbeidet styres av *Plan for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø* utarbeidet av Sandefjord kommune.
- utvikle vår kompetanse om gruppedynamikk i barnegrupper og hvordan vi kan påvirke og arbeide med barns sosiale samspill. Både i et forebyggende perspektiv, men også når den sosiale samhandlingen kan oppleves utfordrende.
- møte barn som likeverdige individer og fremme det gode i alle barn. Vi skal være oss bevisst vår makt i relasjoner med barn. Vi bruker veilederen *Barns trivsel – voksnes ansvar* (UDIR) som et arbeidsverktøy og som utgangspunkt for refleksjon over egen praksis.
- reflektere og implementere kjernekomponentene i *Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune* rundt dette emnet.

BARNEHAGEN SKAL FREMME KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling.

I Melsomvik – barnehagene er målet at alle barna opplever et godt språkmiljø preget av glede og mestring.

Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for utvikling av talespråket. Det er i den perioden barnets vokabular og begrepsbevissthet øker mest. Forskning viser at barnets vokabular og begrepsbevissthet i førskolealder gjenspeiler leseforståelsen oppover i klassetrinnene.

Vi må ha et begrep for å begripe!

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

Norge er en flerkulturell nasjon, og Melsomvik – barnehagene gjenspeiler samfunnet vi lever i, og har et stort språklig mangfold.

I Melsomvik – barnehagene fremmer vi kommunikasjon og språk ved å:

- legge til rette for at alle barn involveres i samspill og samtaler ved å språk-sette det vi ser og opplever i barnehagen. Dette er med på å skape forståelse og sammenheng for barna.
- legge vekt på både den verbale og den non – verbale kommunikasjonen som er viktig for å utvikle et godt muntlig språk. Vi ser på muligheten til å bruke, og å utvikle, vårt eget språk som inkludering, og vi bruker ASK, konkreter, bilder og tekst som et felles utgangspunkt.
- bruke rim, sang, regler, bøker, litteratur og prosjektarbeid i barnehagehverdagen.
- være aktive språkbrukere som er bevisste på vår rolle som språklige forbilder. Vi skal jevnlig, og systematisk reflektere over vår egen praksis slik at vi hele tiden utvikler oss på dette området.
- gi barn med et annet språk enn norsk hjelp til å bli inkludert uavhengig av hvor godt de behersker det norske språket. Vi skal legge til rette slik at det enkelte språket blir synlig og at barnet identifiserer seg både med sitt eget og det norske språket.
- implementere og reflektere over kjernekomponentene i *Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune* slik at vi får et godt og utviklende språkmiljø for alle barn. Også de som vi ser har utfordringer.

BARNEHAGENS ARBEID MED SAMISK KULTUR

Samiske barn i barnehage skal få støtte til å bevare og utvikle sitt språk, sin kunnskap og sin kultur uavhengig hvor i landet de bor. Innholdet i barnehagetilbudet til samiske barn utenfor samiske distrikt skal tilpasses barnas samiske bakgrunn. Dette innebærer at samiske barn og foreldre har rett til å forvente at personalet har kjennskap til, og legger vekt på, at også den samiske kulturen skal være en del av barnehagens innhold. Det skal legges til rette for at barna også kan få møte samisk språk.

I Melsomvik – barnehagene synliggjør vi samisk språk og kultur ved å markere Samefolkets dag 6. februar. I forarbeidet til denne dagen så gjør barn og voksne seg kjent med samenes historie, språk, sang - og matkultur. Hvert år danser vi BLIME dansen, og lar oss inspirere til å prøve å lære oss den samiske versjonen. Hvis vi har barn eller foreldre med samisk bakgrunn, har vi rutine på å være i dialog med familien om hvordan vi kan støtte barnets utvikling av det samiske språket, den samiske kunnskapen og den samiske kulturen.

BARNEHAGENS ARBEID MED MANGFOLD

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi for fellesskapet.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

I Melsomvik – barnehagene er målet å skape et inkluderende og helhetlig læringsmiljø der alle barn føler seg sett, hørt og verdsatt, uavhengig av deres bakgrunn, kjønn, kultur, språk eller funksjonsnivå.

I Melsomvik – barnehagene synliggjør og verdsetter vi mangfold ved å:

- synliggjøre mangfold på avdelingene, og fremme anerkjennelse og respekt for ulikheter.
- gi opplevelser i et miljø preget av dialog, toleranse og evne til refleksjon, og utvikle respekt for hverandres meninger og synspunkter.
- videreutvikle evnen til empati og delta i solidaritetsarbeid på avdelingen og i andre sammenhenger.
- være med på å undre seg over ulike problemstillinger om hvorfor ting er som de er, både i barnehagen og i verden.
- få kunnskap om høytider og tradisjoner fra ulike kulturer, og bli trygg på å utvikle sin egen identitet.
- få erfaring med å bli ansvarliggjort ift. valg de tar, og konsekvenser dette medfører – se sammenhenger.
- være med på å planlegge og gjennomføre markeringer av ulike høytider og tradisjoner som gjenspeiler det mangfoldet som er representert i barnehagen.

5. SPESIELLE INNSATSOMRÅDER FOR VÅR BARNEHAGE

DET HANDLER OM Å LEKE!

Det er den nye visjonen vår, og også til alle de kommunale barnehagene i Sandefjord.

For det er nettopp det det handler om, *Det handler om å leke*, i en barnehagehverdag.

Leken er en viktig del av barndommen, og er en arena for inkludering og læring. Et godt lekemiljø bidrar til kognitiv, emosjonell, språklig, motorisk og sosial utvikling hos barn. Leken er en av grunnstenene i barnas dannelse! For å sette leken inn i et helhetlig perspektiv er verdiene mangfold, inkludering, glede, demokrati og livsmestring knyttet til visjonen. Den gir oss retning og positiv energi for fremtidens barnehage. Den samsvarer med barnehageloven og rammeplanen for barnehager, og Sandefjord kommunes kommunalområde, Kunnskap, barn og unge sin målsetting;

Alle barn og unge skal sikres god oppvekst og gis likeverdige muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet.

I Melsomvik – barnehagene er målet å konkretisere hva visjonen betyr for oss.

I Melsomvik – barnehagene ivaretar vi dette ved å:

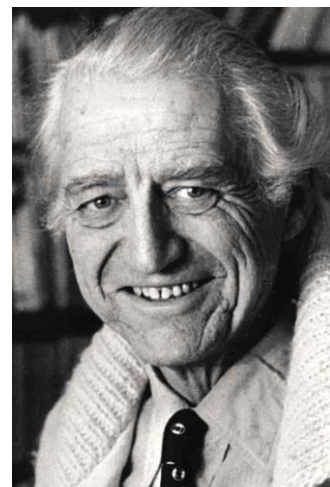
«Det handler om å leke»
Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

- involvere alle ansatte.
- ha tydelige mål og delmål. Hva må vi gjøre for å realisere visjonen og verdiene i det daglige arbeidet vårt?
- lage konkrete eksempler på hvordan vi kan se sammenhengen mellom leken og verdiene.
- å ha en plan og struktur på hvordan vi skal gjøre verdiene til våre.
- å la visjonen være synlig i barnehagen, for barna, foreldrene, ansatte, nærmiljøet og samfunnet ellers.

THORBJØRN EGNER

Melsomvik – barnehagene har de siste årene hatt litteraturprosjekt, dette har vært både morsomt, givende og inspirerende for både, barn, foresatte og ansatte, så det ønsker vi å fortsette med også i år. Målet med litteraturprosjektet vil fremdeles være tredelt;

- Vi skal ha fokus på prosesser innad i barnegruppen slik at alle barn får oppleve fellesskap og får positive relasjoner.
- Vi skal utvikle den kollektive kompetansen i personalgruppen. *Alle barn skal oppleve å bli lest for og oppleve glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale.* Personalet skal utvikle sin kompetanse på det relasjonelle lekemiljøet. Det betyr at vi skal ha fokus på at vi skal delta aktivt i barns lek og læring, og å vise nysgjerrighet og begeistring. Vi skal følge opp barnas initiativ og være bevisst vår rolle i lek- og læringsprosesser, og vi skal støtte samspillet mellom barn og bidra til å inkludere alle barn i felleskapet.
- Vi skal utforske ulike måter å formidle litteratur på slik at vi får større kunnskap om hvordan vi kan dra barna inn i bøkens verden.

I år vil vi bli bedre kjent med multikunstneren Thorbjørn Egners sanger og bøker. Thorbjørn Egner ble født 12.12.1912, og døde 24.12.1990, 78 år gammel. Han var en norsk forfatter, illustratør, billedkunstner, reklametegner, visedikter, komponist og lesebokredaktør. Han er kjent i flere land for sine fortellinger for barn, særlig de tre hovedverkene *Karius og Baktus* (1949), *Klatremus og de andre dyrene i Hakkebakkeskogen* (1953) og *Folk og røvere i Kardemomme by* (1955), som han selv bearbeidet og framførte i flere medier: i Barnetimen i NRK, i bokform, som dukketeater, som dukkefilm og som sceneteater.

I Melsomvik – barnehagene er målet at vi skal leke og dramatisere, og hente inspirasjon fra Thorbjørn Egner sine verker.

I Melsomvik – barnehagene skal prosjektarbeidet ivaretas ved å:

«Det handler om å leke»
Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

- la barnas interesser spille en stor rolle. Prosjektet skal ta utgangspunkt i barnas egne interesser og nysgjerrighet.
- utforske og undersøke gjennom ulike aktiviteter eksperimenter, lek, kunst og samtaler.
- jobbe tverrfaglig med fagområdene.
- fremme samarbeid blant barna, og mellom barn og ansatte.
- dokumentere prosjektarbeidet, gjennom bilder, tegninger, pedagogisk dokumentasjon osv.
- la barna få mulighet til å utvikle ferdigheter og kunnskaper på en måte som er meningsfull og morsom.

6. TENK SAMMEN

Tenk sammen er en arbeidsmåte i Sandefjord kommune som innebærer at alle som jobber med barn, unge og familier skal sette barn og unge i sentrum, slik at de som trenger det får enklere tilgang til på hjelp, bedre hjelp, og dermed få en større sjanse til å lykkes med å nå sine egne drømmer og mål. Dette innebærer et utvidet, tydelig og godt samarbeid om barnets beste med barnets familie og alle på laget rundt barnet. Dette betyr at vi skal samhandle på tvers og bygge gode rutiner og gode samarbeidsrutiner.

I Melsomvik – barnehagene er målet at barn oppleve at vi har et positivt og kjærlig syn på dem, deres familier og andre i laget rundt dem.

I Melsomvik – barnehagene ivaretar vi dette ved å:

- ha gode rutiner internt når vi undrer oss over barns adferd.
- ha gode rutiner internt når vi opplever at foreldre har en utfordrende hverdag.
- ha som mål å tidlig opprette et samarbeid med foreldrene om barnets og familiens beste.
- ha som mål å være tidlig ute med å søke hjelp og veiledning på tvers av etater og faggrupper.
- presentere for alle foreldre de ulike foreldreveilednings-tilbudene vi har i Sandefjord kommune.
- ha tidlig innsats som målsetting.

QR-kode til informasjon om Tenk Sammen

[Sandefjord - Tenk sammen - prosjektet](#)

«Det handler om å leke»
Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

7. MEDVIRKNING I PLANLEGGINGSARBEIDET

BARNEPERSPEKTIVET

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntret til at barna kan få gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår. Barns synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet. Barna skal ikke overlates et ansvar de ikke er rustet til å ta.

I Melsomvik – barnehagene er målet å sikre at beslutninger og tiltak tar hensyn til barnas behov, interesser og rettigheter.

Barn uttrykker seg både kroppslig og språklig, og begge uttrykksformene er måter å si fra/uttrykke seg på. Vi må tolke barnas mimikk, kroppsholdning, gråt, latter og smil for å forstå hva barnet mener eller hvordan det har det. Barnemedvirkning kan sees på som en holdning, - en måte å se og lytte til barn.

I Melsomvik – barnehagene ivaretar vi barneperspektivet ved å systematisk bruke blant annet observasjoner og barnesamtaler for å dokumentere barns trivsel og interesser. På denne måten kan vi gi barn en stemme inn i små, og store, prosjekter og ulike aktiviteter i barnehagen. Slike verktøy gir oss en god mulighet til å få en oversikt over, og en forståelse for, gruppedynamikken slik at vi kan tilrettelegge for lek og læring i grupper, innad i grupper, og ut ifra individuelle behov.

FORELDREPERSPEKTIVET

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling (barnehageloven §1).

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling.

I Melsomvik – barnehagene er målet å skape et godt samarbeid mellom foreldre/foresatte og ansatte for å sikre at barnets behov og interesser blir ivare tatt på best mulig måte.

I våre barnehager er vi opptatt av et godt og nært samarbeid med foreldre og foresatte. Dette innebærer at vi i dialog og i samarbeid vil utvikle, og tilpasse, et godt barnehagetilbud til hvert enkelt barn i våre barnehager. Foreldremedvirkning forstår vi ved at alle foreldre skal oppleve seg hørt i saker som angår deres barn, og i saker som har fellesinteresser for alle barna i barnehagen. Derfor må vi som personal også være tydelige på våre vurderinger ift enkelt barn og vår pedagogiske praksis.

I Melsomvik – barnehagene ivaretar vi foreldres medvirkning og foreldresamarbeid ved blant annet å:

- ha en god dialog med foreldre ved daglig å gi og etterspørre informasjon om barnet.
- oppfordre foreldre til å gi tilbakemeldinger om hvordan de har blitt møtt, barnets utvikling og om barnets trivsel i barnehagen.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

- være tydelige ved oppstart at tryggheten til barna går gjennom foreldrene og derfor blir det viktig at vi bygger en relasjon som gjør foreldrene så trygge de kan på oss. Vi kan både informere om «Trygghetssirkelen» og bruke den inn i arbeidet med barn og foreldre.
- gi alle nye foreldre en samtale ved oppstart. Vi bruker et eget skjema for oppstartssamtale som er felles for alle de kommunale barnehagene. Foreldre og pedagogisk leder skriver under etter samtalen.
- gi alle foreldre et tilbud om samtale en gang om høsten og en gang om våren. Utenom dette kan både foreldre og personal ta initiativ til samtale dersom det er faktorer rundt barnets utvikling/ tilbud som gjør at vi må få til et tettere samarbeid.
- sende ut informasjon på IST. Det er foreldre selv som er ansvarlig for å holde seg oppdatert på dette.
- arrangere foreldremøte for nye foreldre hvor vi har fokus på det å være ny i barnehagen, og 1 –2 foreldremøter i løpet av året.
- dokumentere og fortelle om hverdagen og vår pedagogiske praksis. Dette skaper et godt bindeledd mellom barnehage og hjemmet, som igjen skaper gode relasjoner og fortellinger mellom foreldre og barnehagen.
- ha et foreldreråd (FAU) og et samarbeidsutvalg (SU) i hver barnehage.

FORELDRERÅD

Foreldrerådet består av alle foreldre/foresatte i barnehagen. Dette skal være et forum hvor foreldre møtes og diskuterer med hverandre. Foreldrene skal velge representanter til samarbeidsutvalget (SU) for barnehagen. Vi har også opprettet et ikke lovpålagt organ (FAU) i barnehagen, etter modell fra skolen. FAU er med på å planlegge og gjennomføre arrangementer i barnehagen, og står ellers fritt til å arrangere treff for foreldre og barn.

SAMARBEIDSUTVALG (SU)

Samarbeidsutvalget består av to representanter fra foreldrene og to representanter fra de ansatte. Foreldrerådet velger hver høst representanter som skal sitte i barnehagens samarbeidsutvalg. Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Utvalget skal drøfte barnehagens ideelle grunnlag, og arbeide for å fremme kontakt mellom barnehage og lokalsamfunnet. Samarbeidsutvalget skal godkjenne årsplanen for barnehagen. Styrer for barnehagen er

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

sekretær/saksbehandler, og har uttalerett, men ikke stemmerett, i saker som tas opp.

8. PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON OG PROGRESJON

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg. lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

I Melsomvik – barnehagene er målet å sikre en helhetlig og kvalitativ god pedagogisk praksis.

I Melsomvik – barnehagene planlegger, vurderer og dokumenterer vi arbeidet og sørger for progresjon ved å:

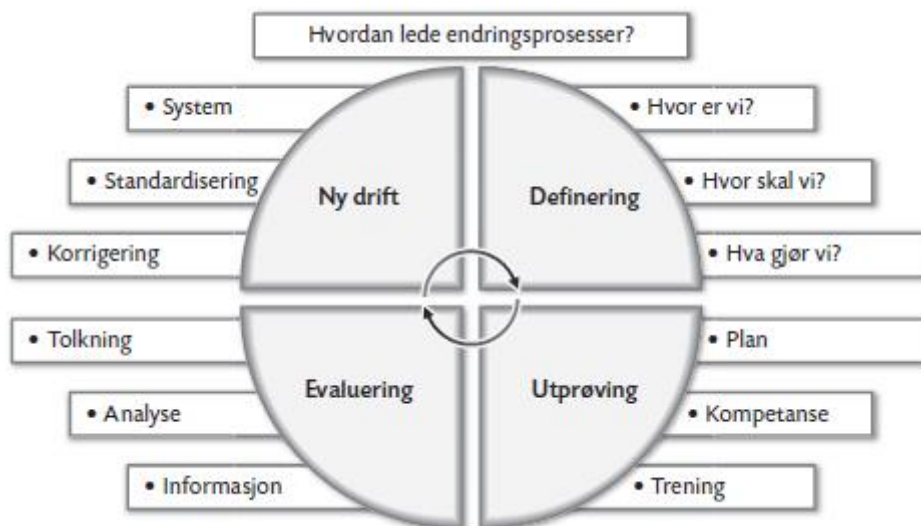
- ha egne planverk:
 1. Årsplan for Melsomvik – barnehagene (dette dokumentet).
 Årsplanen beskriver hvordan vi jobber med formålsparagrafen og målene i barnehageloven og rammeplanen. Årsplanen er et forpliktende måldokument for personalet. Årsplanen skal gi foreldre, eier, barnehagemyndighet og andre interesserte informasjon om barnehagen.
 2. Pedagogisk periodeplan.
 Publiseres til foreldrene 5 ganger i året. Her beskrives mål og metoder mer detaljert.
 3. Ukeplan.
 Publiseres hver uke og skisserer konkrete mål og definerte aktiviteter for uka. Den inneholder informasjon om pedagogiske aktiviteter, lek & lekegrupper, måltider, utetid, hviletid og eventuelle spesielle arrangementer eller hendelser som skal finne sted i løpet av uken.
- beskrive våre arbeidsmåter:
 Vi har praksis som er tilpasset gruppen og enkeltbarn (alder og modenhet), og som må endres ved behov. De vanligste arbeidsmåtene/tilnærmingene våre er å:
 - lage arbeidsplaner og prosjektplaner med mål, ansvar og tidsfrister.
 - veksle mellom spontane og planlagte aktiviteter.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

- ha lik praksis og felles holdninger til barn, læring og ansattrollen.
 - ta utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser og initiativ.
 - stimulere barna til undring.
 - repetere og gjenta sanger, spill og aktiviteter.
 - stimulere barna til å mestre nye ting.
 - dele opp barnegruppen i interessegrupper og andre smågrupper.
 - jobbe prosjektbasert og trekke inn alle fagområder.
- være endringsvillige slik at vi hele tiden utvikler oss – vi bruker DUEN modellen.

Endringer i hverdagen er i dag en del av arbeidssituasjonen i barnehagen. Noen endringer er raske å innføre og forholde seg til, og andre endringer bør bearbeides gjennom lengre prosesser. Når hele personalet skal tilegne seg ny felles kunnskap og endre på eksisterende rutiner og oppfatninger, bruker vi DUEN som modell i endringsprosessene. Hvis vi skal lykkes med endringer, er det viktig å ikke undervurdere tiden det tar å tilegne seg ny felles kunnskap og implementere det i ny drift.

- vurdere og dokumentere

I Melsomvik – barnehagene evaluerer/reflekterer personalet jevnlig det pedagogiske arbeidet på avdelingsmøter, ledermøter, fagmøter og personalmøter.

- Vi bruker ståstedanalysene til Utdanningsdirektoratet.

«Det handler om å leke»
 Glederivsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

- Personalet observerer og iakttar barnas trivsel og utvikling kontinuerlig gjennom de daglige aktivitetene. Dette er refleksjoner/observasjoner som ikke er systematiske, eller nedskrevet, men det er allikevel den viktigste observasjonsmetoden vi har.
- Vi endrer praksis og arbeidsmåter underveis, ettersom vi evaluerer og reflekterer sammen.
- ha en plan for progresjon.

Progresjon kan defineres som utvikling eller fremgang. I Melsomvik – barnehagene mener vi at barn utvikler seg og lærer ut ifra egne forutsetninger, erfaringer og interesser. I barnehagen har vi mange forskjellige barn med ulike behov til ulike tider. De kommer fra ulike familier, ulike kulturer og de har ulik utvikling og temperament. Progresjon for hvert barn kan dermed oppleves ulikt.

I Rammeplanen er det lagt inn en naturlig plan for progresjon i det som er skrevet under hvert av fagområdene. Når vi jobber med det enkelte fagområdet tenker vi at det blir viktig å vise i ulike planer, og i vår dokumentasjon, hvordan vi jobber med denne progresjonen. Slik kan vi systematisk jobbe med progresjon samtidig som vi ser hvert enkelt barn og deres utvikling.

I Melsomvik – barnehagene har vi laget et internt dokument som synliggjøre hvordan vi arbeider med fagområdene gjennom en progresjonsplan. Denne progresjonsplanen er tenkt som en veileder for personalet i Melsomvik – barnehager. Planen visualiserer progresjon ved hjelp av «trappetrinn». Vi tenker på de yngste som 1-3 år, de mellomste som 2-4 år og de eldste som 4-6 år. Trinnene overlapper hverandre i forhold til alder, ferdigheter og erfaringer. Se vedlegg.

9. OVERGANGER

NY I BARNEHAGEN

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og romslig at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

QR-kode til standard for tilvenning

«Det handler om å leke»
Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

I Melsomvik – barnehagene er målet å legge til rette for en trygg og god overgangsprosess for alle barn, slik at de kan tilpasse seg endringer i miljø, rutiner og relasjoner på en positiv måte.

I Melsomvik – barnehagene legger vi til rette for en trygg tilvenning ved å:

- arbeide etter *Standard for tilvenning i Sandefjord kommune*. Standarden har fokus på *Trygghetssirkelen* som utgangspunkt for å trygge både foreldre og barn i en oppstartsperiode.
- tildele alle barn en tilknytningsperson. I den første tiden i barnehagen skal barnet og foreldre/foresatte få en egen tilknytningsperson på avdelingen eller basen å forholde seg til. Denne personen skal hjelpe barnet å bli kjent og trygg ved å gi omsorg, nærhet og trøst. Tilknytningspersonen skal sørge for at foreldre/foresatte også blir trygge under oppstarten, at de får god informasjon underveis om hvordan barnet har det, og om hvordan barnet fungerer i barnehagen. Tilknytningspersonen er med på å skape et trygt fundament for barnet den første den slik at tilknytning kan skje. Når denne tilknytningen er etablert er det lettere for barnet å utvikle gode relasjoner til de andre ansatte i barnehagen, og etter hvert til de andre barna
- ha oppstartsamtale med alle foreldre etter en mal som er felles i hele Sandefjord kommune.
- dele ut et «hus» på Trekanten, hvor foreldre limer på bilder av barnet, den nærmeste familie og andre som er viktige for barnet. Dette opplever vi fungerer som en trygghet for barna og det blir en god måte å visualisere linken mellom hjem/barnehage for de minste.
- ha besøksdager i løpet av juni for helt nye barn og foreldre med plan for tilvenning.

[standard-for-tilvenning-i-barnehage_hjemmeside.pdf \(sandefjord.kommune.no\)](https://www.sandefjord.kommune.no/standard-for-tilvenning-i-barnehage_hjemmeside.pdf)

OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN

Våre tiltak:

Vi har valgt å kalle barnegruppen som skal over til Barnas Hus fra Trekanten for *Matroser*. På Barnas Hus fortsetter de som *Matroser* det første året, for deretter å bli *Maskinister* og til slutt *Kapteiner*. På denne måten starter barna veien til å bli *Kapteiner* allerede på Trekanten.

For å få til gode overganger mellom husene skal personalet skriftliggjøre en plan på vårparten, som sendes alle foreldre:

- Starte med formelle besøk for Trekantens 3 åringer til Barnas Hus fra uke 17. De møtes ved lavvoen i Melsomskogen.
- Legge til rette for faste gruppedager 1-2 ganger i uken hvor 3 åringer møtes og blir bedre kjent med barn og personal fra begge avdelingene.
- Sende ut brev i månedsskifte mai/juni til foreldre hvor det gis informasjon om august planen.
- Pedagogene fra Barnas Hus er med på utviklingssamtalen med de foreldrene på Trekanten som har barn som skal begynne på Barnas Hus i august 2025. Pedagogisk leder på Trekanten kaller inn til disse samtalene i samarbeid med pedagogisk leder på Barnas Hus.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

OVERGANG BARNEHAGE - SKOLE

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Våre rutiner for samarbeid med skolene:

- [KBU-SKO sammenheng og samarbeid i overgangen fra barnehage til skole og SFO - Compilo \(ksx.no\)](#)
- [KBU-SKO plan for pedagogisk samarbeid og kompetanseoverføring - Compilo \(ksx.no\)](#)
- [KBU-SKO - Informasjon om skolestarteren \(skjema\) - Compilo \(ksx.no\)](#)

Våre tiltak for å oppnå god overgang til skolen:

- Sandefjord kommune har utarbeidet en plan som beskriver samarbeid og aktivitet for barna (og deres foreldre) som skal begynne på skolen.
- Barnehagen har egen plan for tilbudet til skolestarterne, som foreldrene får utdelt på høsten når vi starter med aldersinndelte grupper.
- Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene overbringe informasjon om barnets trivsel og utvikling til skolen, slik at skoletilbudet i størst mulig grad er tilrettelagt. Vi i Melsomvik – barnehagene er opptatt av at barnehagetiden skal avsluttes på en god måte. Det skal oppleves som spesielt å være de største i barnehagen.

De som skal begynne på skolen blir samlet i *Kapteingruppa* en gang i uka. Barnas interesse og medvirkning i prosjektarbeid blir gjennomgående hele året. Dette innebærer at personalet skal:

- Følge opp plan for overgang barnehage – skole – SFO i Sandefjord kommune.
- I samarbeid med Melsom skole er det utarbeidet en lokal plan for samarbeidet mellom barnehagen og skolen.
- Skolestartere som tilhører andre skolekretser, vil få en plan som er utarbeidet av skolen og barnehagen som er i deres skolekrets.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

10. VIKTIGE DATOER OG MERKEDAGER

Dette skjer i Melsomvik - barnehagene dette året:

AUGUST – vi har fokus på verdien inkludering i leken.	
01.08.	Oppstart av barnehageåret 2024 – 2025.
15.08. & 16.08.	Vi har planleggingsdager. Barnehagene er stengt.
29.08.	Barnas Hus har aktivitetsdag.
SEPTEMBER – vi har fokus på verdien inkludering i leken.	
06.09.	Barnas Hus har påmønstringsseremoni.
16.09 – 27.09.	Barnas Hus har foreldresamtaler i denne perioden for barn født i 2021.
16.09 – 20.09.	Vi har brannvernuke med opplæring og øvelse i begge barnehagene.
18.09.	Vi har foreldremøte for begge barnehagene, kl. 18 – 20 på Barnas Hus.
20.09.	Foreldre melder fra om ferie i høstferien uke 41. Avkrysning skjer på IST.
20.09.	Barnas Hus markerer høstjevndøgn.
OKTOBER – vi har fokus på verdien demokrati i leken.	
	Vi har foreldresamtaler på Barnas Hus i denne perioden.
07.10. – 11.10.	Skolens høstferie.
16.10.	SU – møte, felles for begge barnehagene, kl. 18.00 – 19.30 på Barnas Hus.
24.10.	Vi markerer FN – dagen på begge barnehagene.
NOVEMBER – vi har fokus på verdien demokrati i leken.	
	Vi har foreldresamtaler på Trekanten i denne perioden.
26.11.	Barnas Hus har foreldregløgg & pepperkaker.
27.11.	Trekanten har foreldregløgg & pepperkaker.
29.11.	Planleggingsdag. Barnehagene er stengt.
DESEMBER – vi har fokus på verdien glede i leken.	
05.12.	Trekanten har nissefest i barnehagetiden.

«Det handler om å leke»

Glede-livsmestring-mangfold-inkludering-demokrati

09.12.	Barnas Hus har nissefest i barnehagetiden.
13.12.	Vi har luciamarkering i begge barnehagene.
24. – 31.12.	Vi har juleferie. Barnehagene er stengt.
JANUAR 2025 - vi har fokus på verdien glede i leken.	
02.01.	Vi har planleggingsdag. Barnehagene er stengt.
27. – 31.01.	Vi har brannvernuke med opplæring og øvelse i begge barnehagene.
31.01.	Foreldre melder fra om ferie i vinterferien, uke 8. Avkrysning skjer via IST.
FEBRUAR - vi har fokus på verdien mangfold i leken.	
06.02.	Vi markerer samefolkets dag i begge barnehagene.
17. – 21.02.	Skolens vinterferie.
27.02.	Trekanten markerer fastelavn og har temafest.
27.02.	Barnas Hus markerer fastelavn og har temafest.
MARS - vi har fokus på verdien mangfold i leken.	
05.03.	SU – møte, felles for begge barnehagene, kl. 18.00 – 19.30. på Barnas Hus.
08.03.	Barnas Hus markerer kvinnedagen.
14.03.	Foreldre melder fra om ferie påskeuka. Avkrysning skjer via IST.
20.03.	Barnas Hus markerer vårjevndøgn.
27.03.	Vi har aktivitetsdag i begge barnehagene.
APRIL - vi har fokus på verdien livsmestring i leken.	
	Vi har foreldresamtaler med foreldrene til kapteinene i denne perioden.
16.04.	Barnehagene stenger kl. 12.00.
17. – 21.04.	Vi har påskeferie. Barnehagene er stengt.
22.04. →	Vi har foreldresamtaler på Barnas Hus i denne perioden.
22.04.	Vi starter samarbeidet mellom Trekanten & Barnas Hus for å sikre en god overgang.
29.04.	Vi har foreldremøte for begge barnehagene, kl. 18 – 20 på Barnas Hus.

29.04.	Frist for å melde fra om man ønsker fotografering 06.05. & 07.05.
MAI - LIVSMESTRING	
01.05.	Arbeidernes dag, barnehagene er stengt.
05.05. →	Vi har foreldresamtaler på Trekanten i denne perioden.
06.05.	Fotografering på Barnas Hus.
07.05.	Fotografering på Trekanten.
08.05.	Vi markerer frigjøringsdagen på Barnas Hus.
16.05.	Vi forbereder oss til 17.05. i begge barnehagene.
21.05.	Vi har foreldremøte for nye foreldre på Trekanten, kl. 18.00 – 19.00.
29.05.	Kristi Himmelfartsdag, barnehagene er stengt.
JUNI	
FAU setter dato.	Vi har sommerfest på Trekanten. Vi markerer avslutning på barnehageåret 2024 - 2025
FAU setter dato	Vi har sommerfest på Barnas Hus. Vi markerer avslutning for årets Kapteiner og barnehageåret 2024 – 2025.
09.06.	2. pinsedag. Barnehagen er stengt.
13.06.	Vi har planleggingsdag. Barnehagene er stengt.
JULI	
07. – 24.07.	Sommerferie, barnehagene er stengt, uke 28, 29 & 30.

Faglig ansvarlig for årsplanen ved styrer: Lena Lavergren

Årsplanen ble fastsatt i barnehagens Samarbeidsutvalg den 27.06.2024

